

Veštine DONOŠENJA I SPROVOĐENJA ODLUKA u poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

DR DRAGANA MALEŠEVIĆ

PROVENS

UKOLIKO NISTE DEO REŠENJA,
ONDA STE SIGURNO DEO PROBLEMA.

(izjava koju su 60-ih godina pripisivali Eldridžu Kliveru)

DR DRAGANA MALEŠEVIĆ

Veštine
DONOŠENJA I
SPROVOĐENJA
ODLUKA u poslu

Vodič za razvijanje veština
sa praktičnim zadacima

Udruženje za razvoj profesionalnih veština „PROVENS”
Novi Sad, 2021

Zabranjeno je svako beleženje i umnožavanje ovog dela u celosti ili delimično, bilo kojim sredstvima, u bilo kom obliku, na bilo koji način, bez saglasnosti autora, kao i svi drugi postupci koji su u suprotnosti sa odredbama Zakona o autorskim i srodnim pravima (*Sl. glasnik RS*, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 – odluka US i 66/2019).

Ovo izdanje se koristi kao radni materijal na obukama za lični razvoj zaposlenih u javnom i privatnom sektoru pod nazivom „Veštine donošenja i sprovođenja odluka u poslu” čiji je autor i realizator dr Dragana Malešević u organizaciji Udruženja za razvoj profesionalnih veština „PROVENS”.

Program obuke zasnovan na ovom izdanju javno je dostupan na sajtu „Provens”-a. Zadržavaju se sva prava na sadržaj Programa i ovo izdanje ne sme se koristiti u svrhu obuka, bez pisane saglasnosti autora.

Kontakt podaci sa Udruženjem:
Udruženje za razvoj profesionalnih veština „PROVENS”
Sajt adresa: www.provens.edu.rs
Telefon: +381 64 37 10 442

PREDGOVOR

Ova knjiga je vodič za razvijanje veštine donošenja i sproveđenja odluka.

Naš životni put je niz naših odluka. U poslu svakog dana donosimo velik broj poslovnih odluka. Nekada su naše odluke sastavni deo poslovne rutine i donosimo ih lako, a nekada za nas predstavljaju problem i stavljuju nas u konfliktne situacije.

Najpre ćemo razmotriti šta su *poslovne odluke* i neke od značajnih faktora koji utiču na *proces donošenja odluka u poslu*. Sposobnost za donošenje racionalnih odluka imaju sve osobe sposobne za logičko mišljenje. U poslovnoj praksi je primećeno da neki zaposleni ovu svoju sposobnost ne žele da koriste, a neki zaposleni ne mogu da onesnu bilo kakvu odluku. Od mnogobrojnih faktora koji ljudi onemogućavaju u donošenju odluka razmotrićemo volju, samopouzdanje i samopoštovanje, kao i strah. Nadamo se da će njihova istinita samoprocena postati njihova samosvesnost i dati im snage da se izbore sa svojom nemogućnošću da donose poslovne odluke.

Upoznaćete se i sa načinima odlučivanja koji u poslu mogu biti: logički, u razgovoru sa drugima, intuitivni, impulsivni, pod prisilom i metodološki. Opisaćemo i faktore koji u procesu donošenja odluka mogu da ometaju ili spreče donošenje odluka.

U cilju boljeg razumevanja i razvoja veštine donošenja i sproveđenja odluka analiziraćemo faze u procesu sproveđenja odluka pri zastojima u radu i faze strateških odluka koje donosimo metodološkim odlučivanjem.

Pri postavljanju i postizanju ciljeva, kao i pri donošenju i sprovođenju odluka mogu nam pomoći mnogobrojne tehnike. U ovom izdanju opisaćemo tri tehnike, a to su: Koordinate za donošenje odluka, Pareto analiza i Analiza polja sila.

Sa aspekta sprovođenja odluka u organizovanju poslovnih obaveza razmatraće se prioriteti u organizovanju poslovnih obaveza, realizacija zadataka uz poštovanje rokova i efikasno upravljanje vremenom tehnikom Pomodoro, korišćenje listi i tabela i izvršavanje više poslova u isto vreme (multitasking).

Knjiga sadrži vežbe i tehnike koje omogućavaju samoprocenu i razvoj veština donošenja i sprovođenja odluka. Ona se koristi i kao radni materijal na obukama za razvoj zaposlenih u javnom i privatnom sektoru pod nazivom „Veština donošenja i sprovođenja odluka u poslu”.

Autor

PODACI O AUTORU I REALIZATORU PROGRAMA OBUKE

Dr Dragana Malešević je dvostruki doktor nauka - doktor didaktičko-metodičkih nauka i doktor pedagoških nauka. Obrazovala se za posao edukatora od srednje pedagoške škole do doktorata. Stručno se usavršavala u Škotskoj i Rusiji. Imala bogato iskustvo od preko 30 godina u edukaciji kao profesor i prosvetni savetnik Ministarstva prosvete. Stekla je međunarodni sertifikat eksternog evaluatora. Na visokoj školi sa studentima radi kao profesor, a edukaciju odraslih ostvaruje na mnogobrojnim specijalizovanim obukama za razvoj profesionalnih veština. Autor je 18 knjige, 14 stručnih radova i 7 akreditovanih programa stručnog usavršavanja zaposlenih. Kao istaknuti metodičar autor je tehnika koje unapređuju edukaciju i usavršavaju veštine zaposlenih. Edukaciju zaposlenih ostvarila je na preko 300 obuka programa za razvoj profesionalnih veština.

Kontakt: dragana.malesevic@provens.edu.rs

Sadržaj

Predgovor	V
Veština donošenja i sprovođenja odluka	1
1. Poslovna odluka	1
2. Donošenje odluka	2
2.1. Doneti odluku znači preuzeti odgovornost	3
2.2. Veština donošenja odluka uči se od ranog detinjstva	4
2.3. Donošenje „prave“ odluke	6
2.4. Iskušenja.....	7
2.5. Donošenje odluka u problemskim situacijama.....	8
2.6. Odlukom videti dalje od trenutnog ili kratkoročnog ostvarivanja cilja i zadovoljenja potrebe.....	9
2.7. Kompetencije donosilaca poslovnih odluka.....	12
2.8. Faktor dobiti i rizika	13
3. Zašto neki ljudi ne mogu da donešu odluku?	14
3.1. Volja u donošenju odluka	15
3.2. Samopouzdanje i samopoštovanje.....	17
3.3. Strah.....	18
4. Načini odlučivanja	19
5. Prioriteti u donošenju odluka – hitno i bitno	22
6. Ometajući faktori pri donošenju odluka.....	24
7. Nepoželjno pri donošenju odluka.....	25
8. Faze u procesu sprovođenja odluka za izvršavanje poslova pri zastoju u radu tekućeg poslovanja.....	26
9. Faze u procesu sprovođenja strateških odluka	27
10. Kajanje ili pouka	29
Tehnike za donošenje odluka.....	32
1. Tehnika Koordinate za donošenje odluka	32
2. Pareto analiza	37
3. Analiza polja sila (Force Field Analysis)	40
Veština sprovođenja odluka u organizovanju poslovnih obaveza.....	44
1. Prioriteti u organizovanju poslovnih obaveza – hitno i bitno	45
2. Realizovanje zadataka uz poštovanje rokova.....	46
2.1. Tehnika Pomodoro – tehniku za upravljanje vremenom	47
3. Korišćenje listi i tabela	49
4. Multitasking.....	51
5. Značaj veštine organizovanja poslovnih obaveza	52
Završna razmatranja	53
Literatura.....	55
Podaci o autoru i realizatoru programa obuke	56

Edicija

„Profesionalne veštine” – deveta knjiga

Naslov izdanja:

Veštine donošenja i sprovođenja odluka u poslu
— vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Autor:

dr Dragana Malešević

Izdavač:

Udruženje za razvoj profesionalnih veština „PROVENS” — Novi Sad

Urednik: Nikola Malešević

Saradnik: Saša Ljubišić

Lektor i korektor: Milena Milović

Prelom teksta: Nenad Delibos

Štampa: MCO plus, Beograd

Tiraž: 1.000 primeraka

ISBN-978-86-81816-19-6

CIP - Каталогизација у публикацији

Библиотеке Матице српске, Нови Сад

159.98(035)

005.311.6(035)

МАЛЕШЕВИЋ, Драгана, 1966-

Veštine donošenja i sprovođenja odluka u poslu : vodič za razvijanje
veština sa praktičnim zadacima / Dragana Malešević. - Novi Sad

: Udruženje za razvoj profesionalnih veština „PROVENS”, 2021

(Beograd : MCO plus). - 55 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Edicija Profesionalne
veštine ; knj. 9)

Tiraž 1.000. - Beleška o autoru: str. [56]. - Bibliografija.

ISBN 978-86-81816-19-6

a) Професионалне вештине -- Приручници б) Пословно одлучivanje
-- Приручници

COBISS.SR-ID 44904713

Edicija „Profesionalne veštine“

Veštine
upravljanja
SVOJIM
POTENCIJALIMA

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veštine
VERBALNE I
NEVERBALNE
KOMUNIKACIJE

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

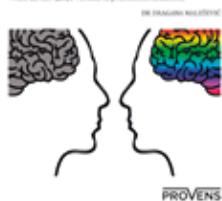
Veštine upravljanja
SVOJIM EMOCIJAMA I
RAZUMEVANJA EMOCIJA
DRUGIH LJUDI u poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veštine uspostavljanja
INTERAKCIJE SA DRUGIM
LJUDIMA i PRILAGOĐAVANJA
uslovima na poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

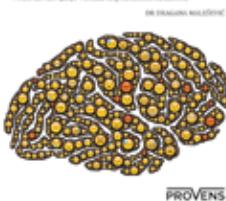
Veština
REŠAVANJA
KONFLIKATA
na poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veštine upravljanja
STRESOM i
SPREČAVANJA
SAGOREVANJA na poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veština
RADA U TIMU
i veština
RUKOVOĐENJA

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veštine
POSTAVLJANJA i
POSTIZANJA CILJEVA
u poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

Veštine
DONOŠENJA I
SPROVOĐENJA ODLUKA
u poslu

Vodič za razvijanje veština sa praktičnim zadacima

